

Rapport till styrelsen

Detta dokument är ett under arbete och ska inte betraktas som slutgiltigt. Det är framtaget i sin nuvarande form för att vara underlag till styrelsen. Det är inte avsett att spridas brett även om rapporten självklart kommer ligga till grund för det som ska kommuniceras innan seglardagen.

Bakgrund

Projektgruppens förra rapport till styrelsen lämnades 15 oktober 2023 och den låg till grund för de förslag som styrelsen lade fram för den extra seglardagen i november 2023. Rapporten i sin helhet finns att läsa på Svensk seglings hemsida <https://www.svensksegling.se/om-oss/dokumentbanken/582-delrapportnyorg2023.pdf>. Den extra seglardagen antog inte styrelsens förslag utan yrkade istället på att ”med grund i en tydlig problemformulering tar fram förslag på alternativa distriktsindelningar (minst 3st) med konsekvens och nyttoanalyser för respektive alternativ”.

Styrelsen har därefter uppdragit åt projektgruppen att ta fram och beskriva tre alternativ som ett första steg inför nästa seglardag. Projektgruppen har hållit ett antal möten där arbetets upplägg diskuterats. För att på bästa sätt belysa alternativen hölls en workshop den 13 januari med projektgruppen och inbjudna deltagare för att få en så bred representation in i arbetet som möjligt. Denna rapport grundar sig på det arbetet och de diskussioner som förts med och i projektgruppen före och i viss mån efter workshoppen.

Alternativen

De tre alternativen som analyseras bygger på samma alternativ som förekommit i distriktsutredningens arbete tidigare. Angreppssättet inför workshoppen var att försöka beskriva hur de olika alternativen skiljer sig åt i olika områden, men även försöka tydliggöra när vald modell för att hantera distriktsnivån inte påverkar eller skiljer förutsättningarna för att angripa och hantera de utmaningar som svensk segling står inför.

Här följer en kort beskrivning av hur projektgruppen och workshopdeltagarna såg alternativen när arbetet påbörjades.

- **”Inga distrikt”** innebär att distriktsnivån helt tas bort och att allt ansvar för distriktsfrågor i stället hanteras centralt. Alternativet förutsätter att det införs någon form av direktdemokrati för klubbarna på seglardagen. Att lägga ner distrikten minskar behovet av ideellt arbete i distriktsstyrelserna men tar också bort möjligheten att driva regionala frågor i dessa styrelser. För att möjliggöra regionala samarbeten ska det istället skapas ”kretsar” som jobbar ideellt med regionala frågor och samarbeten. Alla anställda resurser hanteras centralt. Denna förändring berör samtliga distrikt och den centrala organisationen och är en ”revolutionär” förändring då vi helt tar bort nuvarande struktur.
- **”5 till 7 distrikt”** är som alternativ likt det som projektgruppen tidigare rekommenderat (i rapporten från oktober) med den skillnaden att fokus i nuvarande analys är på hur distriktsorganisationen fungerar jämfört med de andra alternativen, utan att förutsätta kostnadsökningar och att alla distrikt har anställda resurser. Utgångspunkten var att de nya distrikten skapas utifrån ett antal ”kärnområden”, tex Västkusten, Stockholm, Skåne mfl. Klubbar som ligger mellan två kärnområden får välja vilket distrikt de ska tillhöra. I alternativet har antagits att det kommer vara (stora) skillnader mellan geografiskt område och antal medlemmar eftersom förutsättningarna är skilda i olika delar av landet. Förändringen berör samtliga distrikt då alla behöver involveras i att skapa nya distrikt.
- **”10 till 12 distrikt”** är ett alternativ som bygger på sammanslagning av lämpliga distrikt för att minska antalet på ett ”evolutionärt” sätt. Redan idag har vi sammanslagna distrikt (tex Uppland-Gästrikland). En sådan sammanslagning kräver inte stadgeförändringar centralt och berör i princip inte andra distrikt. Denna typ av förändring förutsätter frivillighet och vilja hos de distrikt som ska slås samman. Lämpliga kandidater behöver identifieras (tex närliggande små distrikt som Norrbotten och Västerbotten) och det bör avdelas resurser för att stötta distrikten under processen.

Skillnaden mellan ”5 till 7 distrikt” och ”10 till 12 distrikt” är egentligen hur långt man väljer att gå i sammanslagningsprocessen och till del om man tillåter nya distriktsgränser som skiljer sig från RF distrikten och länsgränserna (vilket kräver stadgeändringar). Efter genomförd workshop konstaterades att likheterna i dessa två alternativ kan vara mycket stora om förändringsarbetet påbörjas på samma sätt, dvs genom att slå samman befintliga distrikt, på ett ”evolutionärt” sätt. Då blir skillnaden istället i hur långt man väljer att driva processen.

Konsekvensanalys

Nedan följer en matris som kort sammanfattar de konsekvenser som utredningsgruppen tillsammans med en arbetsgrupp med representation ifrån distrikten tagit fram. Strukturen utgår ifrån de huvudsakliga syften/arbetsuppgifter som tidigare utredning ringat in som de fundamentala för organisationen.

Faktorer	Inga distrikt	5 till 7 distrikt	10 till 12 distrikt
Demokratiskt inflytande	Alla klubbar får möjlighet att rösta. Många klubbar kommer inte att representeras/utebli. Stor risk att agendan drivs helt av några få större klubbar.	Ganska många klubbar och avstånd i ett distrikt. Lättare att påverka/driva externt idrottspolitiskt arbete (kommuner RF-SISU distrikt) lokalt	Svårt att nå kritisk massa i varje distrikt. Lättare att påverka/driva externt idrottspolitiskt arbete (kommuner RF-SISU distrikt) lokalt om bara resurserna räcker.
Inventera utbildningsbehov	Måste drivas av centralt anställda resurser. Långt mellan centrala <-> lokala klubbar -> opersonligt. Förutsätter fungerade regionala nätverk som hanterar frågan, men det saknas ansvarig.	Fysiskt svårt att hålla kontakten med ALLA klubbarna, att skicka ett mejl räcker inte.	Kritiska massan kan bli låg -> svårt med kontinuitet. Mer regional kännedom.
Genomföra utbildning	Igen möjlighet för distrikt att sponsra utbildning av funktionärer. Genomförandet sköts av föreläsarna oberoende av organisation.	Enklare att få input till vilka utbildningar som behövs. Enklare att få underlag till en utbildning. Enklare att det finns en lokal utbildare.	Svårt att få ihop deltagare. Svårt att få likvärdighet i utbildning.
Dialog upp och ner i organisationen	Dialogen måste ske direkt med centrala nivån, stor risk för långa avstånd och	Det är möjligt att finna fler personer som kan vara aktiva att föra en dialog.	För få att hålla dialogen drivande. Lättare med kontakt.

	<p>opersonligt.</p> <p>Svårt att hantera lokal kunskap om klubbar om det inte finns regionalt utsedda resurser.</p>	<p>Svårare att känna sin kontaktperson.</p> <p>Krav på fler resurser, detta kan motivera en konsulent.</p>	<p>Risk med eldsjälsproblematiken, att allt hänger på en person.</p>
Regionalt samarbete (horisontellt)	<p>Finns inget stöd för detta i denna organisationsmodell.</p> <p>Kan lösas genom kretsar/nätverk.</p>	<p>Längre avstånd mellan klubbar, detta ställer större krav på distriktsstyrelsen.</p>	<p>Många distrikt -> för stort nätverk.</p> <p>Lättare att samverka med närliggande distrikt.</p>
Samordning tävling/funktionärer	<p>Måste lösas av centrala resurser.</p> <p>Kan lösas av klubbarna i informella nätverk</p>	<p>Fler aktiva funktionärer i distriktet – någon måste samordna.</p>	<p>Färre distrikt underlättar bemanning/samverkan</p>
Utveckla/Stödja klubb	<p>Långt mellan central resurs -> lokal klubb -> opersonligt.</p> <p>Centralt beslutat stöd har mer resurser/kompetens.</p> <p>Begränsade möjligheter med anställda resurser.</p>	<p>Borde vara enklare att utveckla klubbar men kräver mer resurser.</p> <p>Svårare att driva enbart med ideella resurser.</p>	<p>Lättare att ge tid till respektive klubb.</p> <p>Svårare att rikta resurser.</p>
Ekonomiskt stöd från RF-SISU	<p>Måste hanteras av rätt resurser.</p> <p>Kan hanteras mellan klubbar och RF-SISU distriktet.</p>	<p>Större distrikt hade underlättat samordning.</p>	<p>Svårt för små distrikt.</p>

Övriga faktorer	Inga distrikt	5 till 7 distrikt	10 till 12 distrikt
Information om regionala aktiviteter	Måste hanteras av centralt anställd resurs om kommunikation ska ske	Förutsätter att det finns resurser som orkar driva detta.	Mindre utbud i distriktet Kräver samordning mellan distrikt
Regionala aktiviteter	Måste hanteras av centralt anställd resurs. Risk för färre initiativ.	Förutsätter att det finns resurser som orkar driva detta.	Mindre utbud i distriktet. Kräver samordning mellan distrikt.
Administrativ belastning på ideella	Minskar med ökar kostnader centralt	Möjlig totalt mindre då det blir färre juridiska personer att hantera. Stort distrikt -> mer för var och en.	Kritiskmassa Tråkigt uppdrag belastning
Kostnad för drift (antal anställda)	Sannolikt högre pga färre ideella krafter.	Stordriftsfördelar.	Svårt att få engagemang - >gemenskap. Kostnad för att sköta distriktet. Likvärdigt saknas.
Bemanning av ideella krafter	Minskar tyvärr. Behovet av distrikts styrelser försvinner men det tillkommer ett behov av att skapa och driva kretsar istället.	Fler distrikt kräver totalt sett lägre ideell insats. Kvarvarande ideella krafter må få mer att göra. Svårare att representera alla klubbar i distriktet.	Sämre engagemang. Få att välja på. Mindre strategiskt arbete mer arbetande styrelse.
Möjlighet att påverka verksamheten	Minskar då ett lager försvinner och centrala tjänstemän styr.	Svårare i ett större distrikt.	Sämre kopplat till resonemanget ovan.
Geografiskt avstånd mellan klubbar	Ingen skillnad.	Större avstånd.	Blir bättre.
Servicenivå	Central med osäker prioritering för klubbar.	Svårare utan extra resurser, anställd personal lär behövas.	Är tid kvalitet? Personlig kontakt. Synergier/Riktade insatser.
Samordning med klassförbund	Ligger mer på enskilda klubbar		

Sammanfattande konsekvensanalys

Baserat på de jämförelser som redovisats ovan och de diskussioner som skett efteråt har arbetsgruppen konstaterat att:

- Alla alternativen kan genomföras med befintliga resurser. Kostnadsökningarna (dvs fler anställda resurser) som föreslogs i november är inte nödvändiga för att genomföra förändringen av distrikten.
- Den föreslagna centrala organisationen med utskott påverkas inte nämnvärt av alternativen. Beroende på hur många distrikt som finns behöver principerna för tillsättande av ledamöter i utskotten justeras.
- För att uppnå ett av syftena med utskotten behövs distriktsorganisationer som kan tillsätta utskottsledamöter oberoende av varandra och utan central påverkan. Det är viktigt för medinflytandet och möjligheten för fler att kunna påverka frågor på en annan nivå än det som hanteras på seglardagen (som ju är ett årsmöte).
- Större och mer genomgripande förändringar på kort tid innebär större risk och mer belastning på ideella resurser. Därför kommer det krävas mer stöd av centrala anställda resurser för att klara av en övergång till ”inga distrikt” eller ett snabbt införande av ”5 till 7 distrikt”.
- Alternativet ”inga distrikt” medför en påtaglig risk att förändringsarbetet helt slukar alla resurser inom svensk segling, både centralt och regionalt, under en längre tid. Risken att ”tappa bort” saker på vägen bedöms som stor även om alternativet rent principiellt kan fungera på sikt.
- Att påbörja en ”evolutionär” förändring genom att börja slå samman distrikt på frivillig basis kan tyckas som en osäker väg framåt, men arbetsgruppens uppfattning är att det finns intresse för sammanslagningar mellan flera distrikt. Möjligheten att gå från 16 till 12 (eller färre) bedöms som realistisk.
- Alternativet ”inga distrikt” kommer att kräva mer av anställda resurser centralt än idag för att inte servicenivån ska gå ner då nuvarande distriktsstyrelser faktiskt lägger ner ideell tid som behöver ersättas med anställda resurser. Omfattningen är okänd men konkreta exempel finns.
- Alternativen påverkas inte direkt av klassförbundsutredningen då klassförbunden och distrikten är två olika dimensioner i en matrisorganisation. Klassförbunden kan inte ersätta distrikten och vice versa. I alla olika fall måste man hitta samarbetsformer och beröringspunkter mellan distrikten och de olika klassförbunden.
- Möjligheten för distrikt att använda centralt anställda resurser på avrop behöver utredas. Då seglardagen så tydligt visade att många klubbar och distrikt inte vill binda sig till stora kostnadsökningar behöver vi hitta andra sätt att stärka möjligheten för distrikt och centrala att dela resurser och kostnader på ett sätt som distrikten har inflytande över.
- Att behålla distrikt som organisatorisk nivå medför flera fördelar. De blir ett tydligt steg på kommunikationsvägen mellan klubbar och central nivå åt båda hållen. Det blir en demokratisk ”kontrollfunktion” som ger möjlighet till en annan diskussion än den centrala som kan ta tillvara regionala skillnader. Det nätverk och kontakt med klubbarna som ändå finns i distrikten blir svår att ersätta.

Den centrala organisationen

Utskotten är en bra samarbetspart för att representanter i distrikten inte blir så ensamma om ett ämne. Det ska bli lättare att driva frågor. Tanken var från början att ge de ideella en bra struktur att komma till tals i. Den tanken kom inte fram på ett bra sätt i höstas utan behöver lyftas fram bättre nu.

Fritidssegling – är en viktig fråga strategiskt. För vi har många medlemmar här ca 85 000 av våra 105 000. Det är också en möjliggörare för framtiden. Även anläggning och miljö är bra för det är stora framtidsfrågor. Men det är dessa två utskott som behöver motiveras tydligare. I dagsläget finns det begränsat med aktiviteter och ideellt engagerade inom dessa områden.

Den vertikala kopplingen mellan distrikt och centralt är stark. Frågor får en tydlig väg med utskott och råd. I dagsläget upplevs ett stort kommunikationsproblem i organisationen då vi inte har direkt kontakt med seglarna på förbunds- och distriktsnivå idag. Troligen skulle denna organisation underlätta kommunikationen och

tillhandahålla forum där viktiga principfrågor kan hanteras även om de är specifika och därför kräver en djupare förståelse och tid för frågan än vad centrala styrelsen eller seglardagen har möjlighet att hantera.

Slutsats

Projektgruppen har under senaste veckan kommit fram till några slutsatser och rekommendationer kring fortsatt arbete.

- Det är i nuläget **inte** önskvärt att gå vidare med alternativet ”inga distrikt”. Riskerna med ett införande bedöms som alltför stora och sannolikheten för att nå konsensus kring detta alternativ bedöms som litet. Möjligheten att på sikt ta bort distriktsnivån finns kvar och om antalet distrikt minskas kommer svensk segling att vara bättre förberedd för ett sådant beslut i framtiden om så är fallet.
- Det är önskvärt att minska antalet distrikt ”evolutionärt” genom att stötta de distrikt som frivilligt vill slå sig samman. Det kommer då att stärka distriktsorganisationen och ge bättre förutsättningar för att hantera dagens demokratiproblem. Påbörjar vi förändringen finns något konkret att arbeta med även om vi kanske måste ta små steg till att börja med.
- För att påbörja sammanslagning av distrikt bör några utvalda distrikt kontaktas snarast för att starta en dialog mellan dessa distrikt. Önskvärt är att det finns ett antal distrikt som är beredda till sammanslagningar och kan kommunicera det i samband med seglardagen.
- Utskotten är en central del i den organisationsmodell som lades fram till extra seglardagen i november men som inte gick igenom. Nuvarande läge med införda råd men utan utskott gör att organisationen haltar. Projektgruppen tycker det är önskvärt att införa ”Tävlingsutskott”, ”Utbildning- och träningsutskott” samt ”Barn- och ungdomsutskott” på nästa seglardag då dessa täcker in en majoritet av dagens verksamhet. De andra utskotten kan införas senare när så är lämpligt.